

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY NR 15/09/2024
RADY PEDAGOGICZNEJ ZESPOŁU SZKÓŁ SAMORZĄDOWYCH W KRYNKACH
z dnia 12 września 2024 r.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 325)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 z póź. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. 2001 nr 61 poz. 624)
- Rozporządzenie MEN z 28 sierpnia 2023 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2023 poz. 1759)
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2023 poz. 1798)
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1309).

Informacje wstępne do WSDZ

Szkoła podstawowa to pierwszy etap zorganizowanej nauki i czas, w którym młody człowiek poznaje siebie, swoje zainteresowania i mocne strony. Zaczyna eksplorować świat zawodów, a także podejmować pierwsze decyzje edukacyjno-zawodowe. Intensywnie nabywa i rozwija kompetencje społeczne. Środowisko szkolne wspiera ucznia w samopoznaniu, a prawidłowy jego rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny warunkuje powodzenie na dalszej ścieżce edukacyjno-zawodowej.

Założenia WSDZ oraz cele orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

Główne założenia:

- WSDZ to celowe, systematyczne i zaplanowane działania podejmowane przez szkołę,
- Placówka realizuje koncepcję uczenia się przez całe życie,
- działania realizowane są w sposób spójny zgodnie z programem realizacji na każdy rok szkolny

Cel orientacji zawodowej (klasy I-VI)	Cel doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII)
zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.	wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku.

Adresaci działań w zakresie doradztwa

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych,
- nauczycieli.

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ – dla uczniów

- nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych,
- potrafią dokonać samooceny, określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII),
- poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII),
- poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII),
- uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują sposoby zdobywania wiedzy (klasy IV-VI) oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej (klasy VII-VIII),
- określają, kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII).

Monitorowanie, ewaluacja

- rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z uczniami
- ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. ankiety dla pracodawców),
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego/osoby realizującej orientację zawodową w klasach I-III,
- bieżące wypełnianie przez wychowawców i nauczycieli ankiet z przeprowadzonych działań w klasach IV-VI,
- ocena zajęć prowadzonych w klasach VII-VIII z doradztwa zawodowego.

Program realizacji WSDZ dzieci z przedszkola

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi przedszkole współpracuje
Poznanie siebie	„Poznajmy się” - gry i symulacje - zachęcanie dzieci do opisywania swoich zainteresowań, prezentowania ich w grupie. Dziecko: określa, co lubi robić, określa, co robi dobrze, podaje przykłady różnych zainteresowań, podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	wrzesień- listopad 2024	wychowawcy, pedagog	
	„Mały artysta” - zajęcia plastyczne -umożliwienie uczniom prezentacji swoich zdolności (wystawy prac, występy)	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	Gminny Ośrodek Kultury
	„To, co kocham” - zapoznanie uczniów z zainteresowaniami innych ludzi	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	rodzice
	„Moje mocne strony” projekt - cykliczne spotkania wspierające dzieci w poznawaniu swoich zalet i mocnych stron	styczeń- czerwiec 2025	wychowawcy, pedagog,	
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawcy, doradca zawodowy	
Świat zawodów i rynek pracy	„Na scenie życia zawodowego” - drama-zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról i scenek związanych z zawodami Dziecko: odgrywa różne role zawodowe w zabawie, podaje nazwy zawodów.	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	
	„Miasteczko zawodów” - cykl spotkań z przedstawicielami zawodów Dziecko: opowiada, kim chciałoby zostać, planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy, doradca zawodowy	rodzice, Policja, Straż Graniczna, Straż Pożarna, Biblioteka Publiczna

	przez wskazanie czynności i zadań niezbędnych do realizacji tego celu, podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach.			
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„Kto Ty jesteś”? pogadanki - rozwijanie umiejętności dokonywania samooceny w kontekście ulubionych zajęć/przedmiotów.	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy, pedagog	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Dzisiaj Jaś, jutro Jan” – drama, odgrywanie scenek „Kim chciałbym zostać?”.	rok szkolny 2024/2025	wychowawcy	

Program realizacji WSDZ dla klas I-III

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje
Poznanie siebie	„Poznajmy się” - gry i symulacje - zachęcanie uczniów do opisywania swoich zainteresowań, prezentowania ich w grupie	wrzesień-listopad 2024	wychowawca, nauczyciele świetlicy, pedagog, terapeuta	
	„Mały artysta” - zajęcia plastyczne - umożliwienie uczniom prezentacji swoich zdolności (wystawy prac, występy)	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, nauczyciele świetlicy	
	„To, co kocham” - zapoznanie uczniów z zainteresowaniami innych ludzi	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, nauczyciele świetlicy	rodzice
	„Moje mocne strony” projekt - cykliczne spotkania wspierające uczniów w poznawaniu swoich zalet i mocnych stron	styczeń-czerwiec 2025	wychowawca, nauczyciele świetlicy, pedagog,	poradnia psychologiczno-pedagogiczna

	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca, doradca zawodowy	
Świat zawodów i rynek pracy	„Na scenie życia zawodowego” - drama-zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról i scenek związanych z zawodami	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	
	„Miasteczko zawodów” - cykl spotkań z przedstawicielami zawodów	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, doradca zawodowy	rodzice, Policja, Straż Graniczna, Straż Pożarna
	„Tablica zawodów” - centrum informacji edukacyjno-zawodowej	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, nauczyciele świetlicy, doradca zawodowy	
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„Kto Ty jesteś”? pogadanki - rozwijanie umiejętności dokonywania samooceny w kontekście ulubionych zajęć/przedmiotów	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, pedagog	
	„Być jak Sherlock Holmes” - burza mózgów - w poszukiwaniu źródeł wiedzy	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, doradca zawodowy	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Dzisiaj Jaś, jutro Jan” – drama, odgrywanie scenek „Kim chciałbym zostać?”.	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	

Program realizacji WSDZ dla klas IV-VI

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Oddziały	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań
Poznanie własnych zasobów	„Ja, czyli kto?”- zajęcia warsztatowe dotyczące określania własnych zainteresowań i uzdolnień oraz kompetencji	IV-VI	wrzesień- grudzień 2024	wychowawca, doradca zawodowy, pedagog

	Poradnictwo indywidualne - testy predyspozycji zawodowych	VIII	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, doradca zawodowy, pedagog
	Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych	IV-VIII	rok szkolny 2024/2025	wychowawca
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach zawodowych	zebrania z rodzicami klas IV-VI	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca
	Rozmowy z rodzicami nt. rozpoznawania planów edukacyjnych i zawodowych uczniów	VI	terminarz zebrań z rodzicami	doradca zawodowy
Świat zawodów i rynek pracy	„Zawód w praktyce” - wizyty zawodoznawcze w zakładach pracy – poznanie określonych grup zawodowych	IV-VI	styczeń- czerwiec 2025	wychowawca, doradca zawodowy, nauczyciele
	„Bob Budowniczy” - zajęcia warsztatowe - posługiwanie się przyborami i narzędziami w sposób twórczy i odtwórczy	IV-V	styczeń-maj 2025	wychowawca, nauczyciele
	„Życ, by pracować czy pracować, by żyć?”- zajęcia związane ze znaczeniem pracy w życiu człowieka w ramach lekcji wychowawczych	VI	rok szkolny 2024/2025	wychowawca
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	Rozmowa doradcza dot. indywidualnego sposobu nauki	IV-VI	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog,
	„W świecie informacji” - pogadanki dot. pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł	IV-VI	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog,
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Mam tę moc”- zajęcia grupowe dot. planów edukacyjno-zawodowych	V-VI	kwiecień- czerwiec 2025	doradca zawodowy, wychowawcy

Program realizacji WSDZ dla klas VII-VIII

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Oddziały	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań
Poznawanie własnych zasobów	„W zdrowym ciele, zdrowy duch” - zajęcia warsztatowe dot. samooceny stanu zdrowia psychicznego i fizycznego	VII-VIII	wrzesień-grudzień 2024	wychowawca, pielęgniarka szkolna
	Konsultacje indywidualne dot. zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog
	Rozmowy doradcze dot. możliwości i ograniczeń w zakresie wykonywania zadań zawodowych	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog
	„Moja hierarchia wartości” - projekt realizowany w ramach godzin z wychowawcą	VIII	rok szkolny 2024/2025	wychowawca
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach zawodowych	zebrania z rodzicami klas VII-VIII	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca
	Spotkanie dotyczące oferty szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji	VIII i ich rodzice	terminarz zebrań z rodzicami	doradca zawodowy
Świat zawodów i rynek pracy	Rozmowy doradcze dot. możliwości i ograniczeń w zakresie wykonywania zadań zawodowych	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog
	„Świat wokół nas” - wizyty studyjne celem porównania własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców	VII-VIII	styczeń-maj 2025	wychowawca, nauczyciele
	„Pierwsze wrażenie” - trening umiejętności społecznych - zajęcia z autoprezentacji	VII-VIII	listopad-grudzień 2024	doradca zawodowy
	„Fair play” - etyka zawodu... spotkania z przedstawicielami zawodów	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	wychowawca

Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„I co dalej?” - zajęcia grupowe - analiza ofert szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia	VIII i ich rodzice	rok szkolny 2024/2025 terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca, doradca zawodowy
	Zajęcia grupowe - zapoznanie z zasadami rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych	VIII i ich rodzice	rok szkolny 2024/2025 terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca, doradca zawodowy
	Udział uczniów w dniach otwartych	VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Konsultacje indywidualne - motywowanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog, nauczyciele
	„Być kowalem własnego losu” - rozmowy doradcze dot. celów i planów edukacyjno-zawodowych	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog,
	„Współ w zespół” - pogadanka dot. instytucji wspierających w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej prowadzona w ramach godziny z wychowawcą	VII-VIII	wrzesień- grudzień 2024	wychowawca

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO dla klasy VII i VIII

Załącznik nr 3 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia w sprawie doradztwa zawodowego.

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów

TEMATY ZAJĘĆ REALIZOWANYCH PRZEZ DORADCĘ ZAWODOWEGO w klasie VII i VIII

10 godzin dla klasy VII

1. Czy wszyscy jesteście inteligentni? -test inteligencji wielorakiej Gardnera.
2. Zainteresowania – motywy wyboru zainteresowań wskazówką dla decyzji zawodowych
3. Nasze temperamenty –czy ich znajomość może być pomocna w wyborze zawodu?
4. Motywacja – co to jest i po co?
5. Jaki jestem ?- autoprezentacja , czyli sztuka przedstawiania siebie.
6. Szkoła podstawowa i co dalej – moja edukacyjna przygoda.
7. Komunikacja interpersonalna, czyli jak mówić, jak słuchać , by się porozumieć.
8. Kim chcę zostać w przyszłości?
9. Czy kreatywność potrzebna jest w życiu zawodowym?
10. Świat zawodów.

10 godzin dla klasy VIII

1. Uczniu szkoły podstawowej, co po podstawówce? – ścieżki kształcenia.
2. Jak być kreatywnym? – rozwijamy kompetencje miękkie.
3. Jakie są moje predyspozycje zawodowe?
4. Jak podejmować decyzje?- drzewko decyzyjne.
5. Co należy wziąć pod uwagę, wybierając przyszły zawód?
6. Zawody deficytowe i zawody przyszłości. Rynek pracy w Polsce i naszej okolicy.
7. Oferta szkół ponadpodstawowych w naszym rejonie.
8. Co to są kwalifikacje zawodowe. Poznajemy różne zawody.

9. Poznajemy zawody.
10. Dokumenty aplikacyjne.

Tabela spotkań z przedstawicielami zawodów:

Przedstawiciele zawodów	Miesiąc
Przewodnik turystyczny, bankowiec	wrzesień
Nauczyciel, pielęgniarka	październik
Kosmetyczka	listopad
Fryzjerka	grudzień
Policjant	styczeń
Rolnik	luty
Mechanik samochodowy	marzec
Strażak	kwiecień
Straż Graniczna , Samorządowiec	maj
Lekarz	czerwiec